

З. П. Петрова

Лащенко Павло Миколайович

ЛАЩЕНКОВ Павло Миколайович (16(28). 06. 1865, Харків – 27. 04. 1925, м. Томськ, РФ) – лікар-гігієніст, бактеріолог. Доктор медицини (1893). Закін. Харків. університет (1888), де й працював від 1889: від 1895 – приват-доцент кафедри гігієни. 1892 брав участь у боротьбі з епідемією холери у Самар. губ. (Росія). Від 1896 викладав гігієну сестрам милосердя Харків. общини Червоного хреста, від 1903 – у приват. жін. гімназії. 1897–99 як стипендіат для підготовки до професор. звання удосконалював знання за кордоном. 1899–1904 – в. о. сан. лікаря Харкова. 1899 під час вивчення спалаху в місті інтоксикацій, викликаних споживанням горіх.-крем. тортів, установив роль стафілококів у харч. отруєннях. Був ред. вид. «Сведения о врачебно-санитарной организации г. Харькова», де публікував власні статті про сан. проблеми міста. Від 1904 – екстраординар., від 1908 – ординар. професор кафедри гігієни Томського університету, водночас очолював Гігієн. інститут при Університеті. 1920–21 брав участь у ліквідації епідемії тифу. Л. виявив у курячому білку лізоцим і описав його як протеолітич. ензим з бактерицид. властивостями; вперше довів можливість передавання інфекції повітряно-крапель. шляхом. Досліджував хім. склад зерна залежно від місця зростання. Підручник «Гигиена с включением сведений по эпидемиологии, эпизоотологии и медицинской помощи» (Томск, 1911; 1912) відзначено Малою золотою медаллю на Всерос. гігієн. виставці у С.-Петербурзі (1913).

Основні праці

Записные книжки по практической гигиене. Томск, 1907; Ближайшие задачи санитарного законодательства в России: актовая речь // Изв. Томского университета. 1910. Кн. 37; Чахотка. Томск, 1921; Гигиена. Томск, 1923; Руководство по экспериментальной гигиене. 4-е изд. Томск, 1927.

Рекомендована література

1. Метелкин А. И. Первенство русского ученого в открытии лизоцима: П. Н. Лащенко и его открытие // Микробиология, эпидемиология и иммунология. 1953. № 9;
2. Столмакова А. И., Шапиро И. Я. Павел Николаевич Лащенко в истории отечественной гигиены // ВД. 1954. № 8;

3. Гурвич Л. С. Павел Николаевич Лащенко – ученый и санитарный деятель: К 100-летию со дня рожд. // ГиС. 1965. № 2;
4. Волков В. А., Куликова М. В. Российская профессура. XVIII – начало XX вв. Биологические и медико-биологические науки: Биограф. слов. С.-Петербург, 2003;
5. Вчені Харківського державного медичного університету (1805–2005). Б. м. р..

Покликання на статтю:

Лащенко Павло Миколайович / З. П. Петрова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53488>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).